

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrate po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Volitev v mestih.

To bodo klerikalci danes zopet vpili in vriskali! Ljubljanski škof bo danes lahko od radosti razbijal zrcala in svojo kapo ob tla metal, kajti njegovi stranki se je posrečilo, česar bi nihče ne pričakoval, posrečilo se jej je, pridobiti idrijske socialne demokrate, da so pljunili na svoj socialnodemokratični program, da so ponesnažili svoja socialnodemokratična načela in šli v boj za reakcionarca, za nadsušivega popa ter vrgli svobodomiselnega socialnodemokratični stranki vedno naklonjenega in pravičnega kandidata! Po zaslugi socialnih demokratov je Idrija padla v roke klerikalcev.

Vzlic efektivni izgubi pri včerajšnji volitvi smo lahko ponosni na izid volilne borbe in z zadoščenjem lahko rečemo: Posvetno razumništvo je včeraj v vseh kranjskih mestih sijajno posvedočilo, da stoji z vso vnemo in z vsem prepričanjem v taboru narodno-napredne stranke. Cvet našega ljudstva, meščanstvo slovensko, nositelj in branitelj narodne ideje, je z glasovnicami manifestiralo, da stoji na stališču naprednih idej, ki jih je naša stranka zapisala na slovensko trobojnico, in da smatra klerikalno stranko za ljudstvu, ter njega narodnemu in gospodarskemu napredovanju pogubno. Včeraj so govorili o mikani, politično zreli sloji kranjskega prebivalstva, ne samega babjeverstva omoteni in strahu pred duhovniško hudobnostjo tresoč se analfabeti, in ti omikani, politično zreli, samostojno misleči sloji so klerikalcem tako posvetili, da tega ne bodo pozabili.

Včerajšnja volitev je pokazala, kako mogočno napreduje naša stranka v mestih. V vseh mestih je naraslo število naprednih volilcev, število klerikalcev pa je padlo. O notranjski mestni skupini niti ne govorimo, ker tam se klerikalci še kandidata niso upali postaviti. A kako

znamenito so se držala druga mesta, kakor Metlika, Črnomelj, Krško, Radovljica, Kostanjevica, Višnjagora, kako vrolo sta se držali Ljubljana in Novomesto, kako čudovito smo napredovali v Kranju, Škofji Loki, Kamniku in Trzinu in tudi v Idriji sami! Glasovi, oddani v mestih, pričajo, da je vse posvetno razumništvo narodno-naprednega mišljenja, in da so naša mesta res trdnjave narodno-naprednega mišljenja.

Seveda — Idrija je padla. Klerikalci je niso zavzeli, je niso izvojevali, ampak bila jim je prodana od socialnih demokratov. Pri prvi volitvi je dobil dr. Majaron največ glasov 127, dekan Arko je za njim zaostal za dva glasa, toda pri ožji volitvi so socialni demokratje glasovali za klerikalca in socialnodemokratični glasovi so odločili v korist klerikalcev.

Lepa zveza to! Idrijska socialnodemokratična stranka se je izkazala kot prava politična vlačuga. Smatrali smo doslej socialne demokrate vedno kot stranko, ki zasluži spoštovanje, ki jo mora vsakdo respektirati, tudi če ni njenih mislij. Idrijski socialni demokratje pa so celo socialnodemokratično stranko kompromitirali. Če bo Daszynski ali kdo drugi v državnem zboru zopet kdaj grmel zoper klerikalizem, se mu bo po vsi pravici zalučalo v obraz: da se socialnodemokratična stranka tudi najostudnejšim klerikalcem prodaja in gre v boj, da je torej njeno protiklerikalstvo samo hinavstvo. In če bodo kdaj socialnodemokratični listi zopet ubirali antiklerikalne strune, se bo tudi lahko vprašalo: po čim pa je vaše prepričanje, ki ste je v Idriji prodali klerikalcem? »Idrija« postane za socialnodemokratično stranko v Avstriji tak klic, kakor je za stranko ljubljanskega škofa »žlindra«.

Vlačugarskemu značaju idrijske socialne demokracije se imamo zahvaliti, da je Idrija padla. Kar postavlja to idrij-

sko socialnodemokracijo v posebno lepo luč, je dejstvo, da je nastopila proti možu, ki se je neizmerno trudil za Idrijo in za njeno delavstvo, ki je z velikanskimi težavami izposloval, da se je nekoliko razširila volilna pravica, in ki je na veliko svojo materialno škodo romal takorekoč vsak teden na Dunaj intervenirat v prid delavstvu. Idrija bo zdaj videla, koliko bo na boljšem z novim poslancem.

Toda, četudi je Idrija padla, razmere v deželnem zboru se s tem niso premenile. Tudi v prihodnjem deželnem zboru bo večina liberalna in v deželnem odboru tudi. Razmerje mej strankami bo ravno tisto, kakor je bilo pred šestimi leti. Pred šestimi leti so klerikalci vstopili s 16 mandati v dež. zbor, naša stranka pa z 9. Ravno tako je letos. Gotovo je torej, da bo klerikalna stranka zopet šest dolgih let morala zobati grenki kruh opozicije, da bo zopet šest let brez upliva v deželnem zboru in v deželnem odboru in to je naposled glavno. Volilni boj, ki se je bil v naši deželi, je šel ne za posamezne osebe, ampak šlo se je za večino. Klerikalci so se zibali v prijetnih sanjah, da dobe sami večino v deželnem zboru, da postanejo gospodarji dežele. Te sanje so se razpršile kakor pene. Vzlic paktu s socialno demokracijo, ostane večina liberalna in so bili torej klerikalci v volilni borbi za deželnozbornsko večino poraženi!

V Ljubljani, 20. septembra.

Srbsko-mohamedanska akcija v Bosni.

Da se koalirajo socialni demokratje s klerikalci, smo doživeli Slovenci menda prvi v Evropi pri volitvi v Idriji. Jednako abnormalna koalicija se je sklenila v Bosni med Srbi in Mohamedanci, ki delujejo skupno na to, da se Bosna zopet izloči iz avstro-ogrské uprave ter priklopi deželam sultana. Srbi v Macedoniji se otre-

sajo z rokami in z nogami turške oblasti in celo izobraženi Turki se zatekajo v kraljestvo srbsko iz turške nadvlade, da v Srbiji agitirajo varni proti kalifu v Carigradu. Macedonskih Srbov geslo je: »Proč od Turčije!« — bosenskih Srbov pa: »Nazaj v Turčijo!« Srbi v kraljestvu in v Črni gori so enaki nasprotniki Turčije, v Bosni pa se navdušujejo za polumesec in za turško vlado. Listi so te dni objavili besedilo nekake pogodbe srbskih kristjanov s turškimi mohamedanci. Oficialni jezik Bosne in Hercegovine bodi srbsčina. Agitacija Srbov in mohamedancev je gotovo blazna, nečuvna in naravnost neverjetna. Ali dandanes je vse mogoče! Saj se slovenski socialni demokratje vežejo proti naprednjakom s klerikalci! Vlada bode pač najuspešnejše zavirala neloyalno agitacijo reakcionarnih Srbov in mohamedancev s tem, da podpira hrvatstvo, ali da mu vsaj ne stavi več ovir.

Car in carica na Francoskem.

Car in carica sta dospela na ladji »Standart« in v spremstvu bojnih ladij »Svetlana in »Barjak« v Dünkirchen in se udeležila revije francoskega bojnega ladijevja pri Sonnu. Sprejel in pozdravil ju je na morju predsednik Loubet z vsemi ministri. Sestanek na ruski ladji je bil baje jako prisrčen. V Dünkirchenu se je vršil dejeuner, pri katerem je Loubet, sedeč med carjem in carico, napil gostoma in carski družini ter naglašal skupne simpatije in skupne interese vsak dan intimnejše politike obeh vlad. Loubet je govoril fino in ljubeznivo ter je bila carica posebno zadovoljna z njegovo laskavo napitnico. Car je odgovoril, da ga veseli, da je mogel čez pet let po prvem posetu priti iznova na Francosko ter prebivati sredi prijateljskega in zaveznega naroda. Izrekel se je jako priznalno o sprejemu in o mornarski paradi ter napil Loubetu in mornarici in vsemu francoskemu narodu. Po dejeunerju sta se odpeljala car in carica v spremstvu Loubeta ter vlade v Compiègne, kjer je bil zopet prekrasen sprejem. Pariz je v zastavah in izredno lepo okrašen.

LISTEK.

Pred sezono.

II.

Rekli smo, da je storil odbor dramatičnega društva vse, da se v letošnji gledališki sezoni slovenska drama dvigne na umetniško višino. Razume se pa samo po sebi, da se je potrudil odbor tudi letos še prav posebno za napredek v naši operi.

Opera je ljubljenska našega občinstva, ki v svoji prirojeni muzikalčnosti in v svoji veliki ljubezni do glasbene umetnosti zahteva vedno večje popolnosti. Odbor je te želje upošteval docela in prenovil ter izpopolnil predvsem ženski in moški zbor. Angažiral je le dobre, rutinirane pevce in pevke ter pridobil nekaj novih, izvežbanih glasov. Zbora štejeta 26 članov, in sicer 14 dam in 12 gospodov. Komparzerijo bodo popolnjevali učenci in učenke dramatične šole, pri velikih operah pa bode sodelovalo tudi dramsko osebje.

Med solisti so se izvršile letos večje izpremembe.

Mesto primadone zavzame gdč. Marija Nedbalova, član veleodlične, v češkem muzikalnem svetu renomirane

družine. Njen brat Otakar je kapelnik slavnega češkega kvarteta, ki je znan širrom Evrope. Gdčna. Nedbalova je visoko naobražena pevka, ki je nastopala z najlepšimi uspehi v Pragi kot koncertna in gledališka pevka ter je bila angaževana za visokodramatske vloge v Štetinu. Kritika hvali njeno izborno šolo, obsežni glas in lepo interpretiranje.

Gdčna. Marija Romanova, ki je angažirana za mezzosopranske in altovske vloge, je odlična učenka najuglednejše pevske šole gdč. Pivodove v Pragi. Njene, kakor gdč. Nedbalove javne nastope je ocenjal praško časopisje najpohvalnejše ter jo pri opernih izkušnjah omenjalo vselej na prvem mestu. Gdč. Romanova ima svež, poln, močan glas velike prožnosti in vzorne izobrazbe. Odlikuje pa jo še temperamentna igra in posebno simpatična zunanost.

Mesto mladostnodramatske pevke zavzame tudi letos gdč. Ela Noemi-Volfova, ki se je pravkar vrnila s svojega gostovanja v Belemgradu, kjer je nastopila sijajno ter jo je navdušeno hvalilo časopisje in občinstvo.

Mesto prvega, junaškega tenorja obdrži umetnik g. Tit Olszewski, o katerem je naše občinstvo složno v sodbi,

da takega tenorista naša opera doslej še ni imela. G. Olszewski bo imel prav letos mnogo prilike, pokazati vse vrline svojega glasu in svoje igre.

Mesto drugega, lirskega tenorja zavzame letos g. Fr. Krampera, učenec odlične praške šole Parš-Žikeš. G. Krampera je nastopal v Pragi še prav vspešno ter ima dobro izšolan in močan glas.

Poleg našega prvega baritonista, odličnega pevca-staroste g. režiserja Josipa Nollija je angažiral odbor kot drugega baritonista g. J. Wildnerja, člana brnske opere, ter dosedanjega basista gosp. Vasička.

Vodstvo opernih predstav je — razun gosp. režiserju Nolliju — poverjeno letos dvema kapelnikoma.

G. Bogomil Tomáš, mlad, energičen, muzikalno veleizobražen mož in skladatelj, je deloval več let kot prvi kapelnik opere v Brnu. Laskave kritike, popularnost njegova in dragoceni darovi brnskega občinstva so dokaz, da je gosp. Tomáš za ljubljansko občinstvo prelepa pridobitev. G. Tomáš je vzlic svoji mladosti zrel glasbenik-umetnik velike gledališke rutine in prakse. Kot kapelnik je deloval v Pragi na »Národnem divádlu«, v Sibiriju (Hermannstadtu) in v Brnu.

G. Andro Mitrović, kapelnik in skladatelj, je absolvent praškega konservatorija, katerega je dovršil z odliko ter je bil med svojimi tovariši drugi. Kot učenc ljubljenc odličnega hrvatskega skladatelja in ravnatelja glasbenega zavoda g. Ivana pl. Zajca, se je g. Mitrović že v rani mladosti posvetil glashi ter je dirigiral še kot gojenec zagrebškega glasbenega zavoda. Kot kapelnik pa je nastopal večkrat z najlepšim umetniškim vspehom i v Pragi.

S tem osebjem hoče letos dramatični odbor dvigniti slovensko opero še na višji nivo umetnosti, na kakršnem se stala že doslej. Obračati hoče skrbnost na večjo preciznost v igranju orkestra, odpraviti v tem oziru dosedanjo površnost in vihravost ter zato odrediti orkestru pod obema kapelnikoma več izkušenj.

Kakor pri drami, hoče tudi pri operi vprizarjati odbor letos skoraj same novitete. Program našteva dolgo vrsto novitet, ki so deloma že naštudirane, ali pripravljene in kupljene. Mozart in Donizetti bodeta letos prvič na slovenskem opernem repertoarju, uprizoré pa se tudi dela: Wagnerja, Flotowa, Bizeta, Thomasa, Lortzinga, Halevyja, pa Čehov: Dvořáka, Fibicha, Kovačovića ter končno Slovencev; V. Parme in F. S. Vilharja.

Vojna v Južni Afriki.

Položaj se ni izpremenil. Proklamacija Kitchenerjeva ni napravila nobenega vtiska na Bure, noben oddelek se ni udal, pač pa posamezniki, ki so se udali skrivaj. Vojna se nadaljuje. Kitchener proda vse farme vojujočih se Burov, skupiček pa porabi baje za vzdrževanje taborišč. Po taboriščih vlada grozna beda in lakota. Ujetniki se najedo komaj dvakrat na teden. Ali Kitchener vsekakor skupička za burske farme ne porabi na korist stradalajočih Burov, nego v podporo angleških vojaških bolnišnic, kjer trpe vojaki tudi pomanjkanje. Denarni vir postaja tanjši in manjši. Kitchener je zmanjšal svojo vojsko, omejil razsežnost operacij, a stroški so še vedno preveliki. Zato morajo Buri vzdrževati Angleže! Baje se izseli 20.000 burskih družin na nemško ozemlje sosednje dežele Damara, kjer je svet na pol zastoj. Generalni guverner iz Laurenza Marquesa je brzojavil španski vladi, da Buri očitno nameravajo naskok na portugalsko zemljo. Na meji jih čaka vojaštvo. Ta vest je zbudila v Lizboni veliko nevoljo proti — vladi, ker podpira Angleže, a Bure zavrača.

Dopisi.

Iz Litije, 12. septembra. V sosednem Šmartnem je bilo jako mnogo »kandidatov«, ki so dobili posamezne glasove.

To je delo prefriganih črncev. V svesti, da Košak itak ne propade, ker ni protikandidata, so zraven Žitnika in Schweigerja ali pa namesto Košaka kmetom narekovali ali sami pisali imena ondotnih naprednih oseb ter dveh Ljubljancev, to je Kunčiča in Kavčiča, kateremu imenu se je tudi pridejalo vulgo »Zancek«. Ravno tako so se ondotnim »kandidatom« pridejala različna imena, kakor: okrajni nadučitelj in jezikoslovec, klobučar in fajerberhauptman, urar in zajčevjager itd., in to samo zato, da so bili kmetu v zasmeh. Se ve je dekan te pridevke pri razglasenju glasno povdarjal ter še sam kako neslano šalo dodal. Na dobrih treh četrtih glasovnic poznala se je pisava iz farovških rok.

Naših glasov se je izgubilo kakih 15, ker je dosti takih, ki ali imajo korist od farških ali se pa bojijo maščevalnosti, katero zna izborna dekan izvrševati.

Kmetov-davkoplačevalcev ni ostal nikdo doma, ker jim je bilo neko nedeljo oznanjeno, da se nima nikdo izgovarjati, da nima časa ali da je kaka druga ovira — volit se mora priti tako gotovo kot k maši, kdor volit ne gre, stori velik greh. Povrh se je molilo v cerkvah, se je moralo moliti doma, je bilo Sv. Rešnje telo izpostavljeno za klerikalne kandidate. Klerikalci so nahujskani proti liberalcem tako, da se prvi slednjih izogibljejo kot kužnih živalij.

Te dni je prišel škof posvetit cerkev ter birmovat, in to tekom 4 let že drugič. V ta namen je bil za soboto zapo-

vedan post! Ukazano je bilo, da se morajo razobesiti zastave in v soboto zvečer napraviti razsvetljavo ter naročeno, da morajo kmetje dosti mlajev napeljati, da se škofu v čast postavijo, kar je seveda neslo kakih 100—200 forintov profita, saj farstvo gre le na profit. Zaukazano, da morajo Marijine device in žene ob spremljevanju škofa in Sv. Rešnjega telesa svetiti, kar je neslo 5- do 600 gld. ali pa še več.

Napovedani so bili tudi odpustki, reklo se je, da se bodo delili v nedeljo. Beračilo se je povsod, tudi okoli liberalnih trgovcev za kinčanje cerkve, čeravno se slednjim odjeda kruh na vse mogoče načine. Omenim, da se bodo letos že četrti pot sveče pri mežnarju prodajale za spremljevanje v procesijah, ali gorjé osebi, ki bi se spozabila in svečo ne izročila zopet mežnarju. Tako sta zadnji pot dve deklici, katerim so stariši pri mežnarju sveče kupili, menili, da jih morajo tudi domu prinesiti, ali mežnar, ki je naglo opazil, da jih nista oddali, jih je zelo neusmiljeno za rame potresel ter sveče iz rok iztrgal. Pravo izsesevanje in odiranje ljudstva se je šele sedaj po končanem zidanju začelo. Popred je ljudstvo trpelo pri tlaki za žive in mrtve, sedaj pa denar. Za sveče se bo letos izsesalo gotovo blizu 2000 gld., za nepotrebno zastavo za Marijino društvo in Sv. Rešnje telo ter za svetinje gotovo 600 gld., za prenovljenje kapele in druge naprave gotovo več ko 500, da, morda celo 1000 gld.

Sedeže na oratoriji je zelo drago prodal, a ker so jih večinoma liberalci pokupili, jim je dal — stare in sicer tako male, da zadostuje klop samo za 3 osebe, dočim so plačani štirje sedeži in mora vedno ena oseba stati ali klečati. Kaj je storiti, da se doseže, da se naredijo klopi, ki bodo potrebi zadostovale? (Opom. ured.: Tožiti pri sodnji...)

Slednjič omenim še, da je dekan pri volitvi zelo oblastno gospodaril ter nekemu volilcu, spoznavši njega pisavo, pri skrutinju indirektno grozil. (Op. ured.: Zakaj ni dotičnik dal dekanu par za-ušnic?)

Iz Št. Ruprta na Dolenjskem, 18. septembra. Da je bil izid pri sedanjih deželnozborskih volitvah pri nas za klerikalce tako ugoden, je krivo le to, da se od liberalne stranke ni prav čisto nič storilo, žlindrovci pa so delali čez vso mero. Župan Šork povabil je vse volilce k sebi v gostilno, kjer so pili in jedli do zvečer, ne da bi kdo kaj plačal, vmes je mož imel govorance in vpil: »Živijo naša zmaga, dr. Tavčar pa pod klop! Ko so zvečer odhajali, bila jih je vsa cesta polna, tuintam je kakšni ležal v jarku in Steklasa s svojimi velikimi očali se je grozil nad njim: »no, ali boš nam ti škandal delal? To veselje županu Šorku še v nedeljo ni šlo iz glave, znesel se je nad dva liberalca, katera sta drugače veljavna, skoro najboljša Šentrupčana. Ko sta prišla zvečer v njegovo gostilno, jih je ven me-

se vendar ne pozabi, da je Ljubljana le provincialno mesto, in da dramatično društvo nima gledališča vsak dan na razpolago. Ogromni deficit, ki tlači društvo že mnogo let, je goreč dokaz, da je gledališko vodstvo, samo da bi občinstvu ustreglo, engajevalo igralce in pevce z visokimi gažami ter si nabavilo drage novitete. Doprinesle so se žrtve, ki daleč presega meje opravičenih zahtev. Pomisliti se mora, da imajo naši narodni zastopi — v prvi vrsti poklicani, da zadostno podpirajo najvažnejši slovenski kulturni zavod — do gotove meje vezane roke, in da je zategadelj že lansko leto izredna podpora ljubljanskega mesta izostala, vsled česar se je društvo v novo zadolžilo. Položaj je tak, da se bode po letošnji sezoni morala odločiti usoda slovenske opere in morda slovenskega gledališča sploh.

Zato pa apeliramo na vse rodoljube in rodoljubkinje: Podpirajte slovensko dramsko umetnost, slovensko gledališče, ta naš najvažnejši javni kulturni zavod, ki je za Slovence in ne le umetniške, nego tudi politične važnosti! Ako nazadnje ali celo propade naše gledališče, bode nazadovala tudi slovenska kultura in z njo slovenska politična zavest!

tal in vpil: »raubarji, marš ven«, in ker ni imel župan nič priprave, da bi mogel udariti, prijel je enega, kateri se mu je branil, z zobmi za palec na desni roki tako močno, da ga je skoraj na polovico pregriznil, vsled česar ubogi liberalcec mesar ne bo mogel več tednov mesa sekati. Ravno kar se je prenehal pasji kontumac, tako da ni treba psom torbe obešati, treba pa bode torbo obešiti našemu županu Šorku, ker tako po pasje grize; ogrizenec je stvar že naznanil sodnji, da ukrene potrebno tako nevarnega župana ukrotiti. Lepa čast za klerikalno bando, da ima za župana človeka, o katerem ste nedavno brali, kako ima s krvjo oškropljene roke, moža, ki naj bode kot župan uzor vsem občanom. Gospod župnik je tega župana izbral in je lahko ponosen nanj, ker dostojni ljudje itak ne morejo pripadati h klerikalni stranki.

Iz Goranje Branice na Primorskem, 15. septembra. Dovolite nam nekaj prostora, da opišemo malo naše klerikalce in naznanimo svetu, kakšni suroveži da so. Slučajno in po nekem opravilu prišel sem na dvorišče g. Žvokelna, ker skoraj vsaki dan tam Bidonci sadje nakladajo in po'em vozijo v Ljubljano. Tam sem videl vsake vrste časopisov, katere rabijo za zavijanje sadja. Videl sem tam dosti takih listu, ki so bili popolnoma čisti, na nekaterih je bila še celo pasica. Vprašal sem, kakšni listi da so to. Oni odgovorijo, da »Slovenec« in »Domoljub«. Dalje vprašam, ali ne čitajo teh listov, in zakaj so pa naročeni nanje. Oni odgovore: kaj hočemo čitati, saj je notri sama laž, mi smo naročeni le radi tega, ker rabimo dosti papirja za zavijanje sadja. Ko pogledam slučajno v »Slovenca« števil. 135, zagledam na prvi strani neki dopis iz Vipavske doline, v katerem se čita takole: V nedeljo so imeli v Vipavi liberalci tajen sestanek. To je prva laž! Tajnega sestanka ni bilo nobenega, bil je javen shod, pri katerem je bila udeležba velika, ker smo se tudi mi Primorci tega shoda udeležili, ker iz Branice ni daleč do Vipave. Lažnjivemu dopisniku v »Slovenca« je bilo pač težko pri srcu ko je videl nas v obilnem številu se udeležiti shoda ter se zopet prav debelo laže o braniških naprednjakih, pisoč, da so zabavljali proti »katoliško-narodni« stranki in da so neko večerjo pojedli. Od nas ni nihče nič zabavljaj in tudi ni res, da bi bil kdo večerjo brez dovoljenja pojedel. Če je kateri od nas kaj jedel, kaj zato, smo bili v gostilni, smo vprašali za račun in tudi vse plačali, predno smo odšli. S takimi lažmi gostilničar odpravlja ljudi od hiše. Kar je nas zavednih Braničarjev če bi bili še tako žejni, bi šli raje na Nanos v tisto novo kapnico vodo pit, kakor še kdaj v tisto klerikalno gostilno vino. Potem piše, da smo napadli nekega mladega moža zunaj hiše. Ravno narobe je res! Ko je odšla večina braniških naprednjakov, je Mavškim močnikarjem zrastle pogum in se napadli zadje štiri, kateri so bili namenjeni na Goče, na tak surov način, da, ako bi se jim ne bili iztrgali iz rok in umaknili, ne vemo kaj bi bili naredili z njimi. Vprašamo vas, Goške in Mavške klerikalne »bobarje«: kako se morete še kje v kakem listu oglasiti, ker se skoro vse bližnje občine sramujejo vas za sosede imeti. Vi ste tako že vsemu svetu znani, zato le molčite, zakaj če bode treba, imamo še veliko gradivo.

Braniški naprednjaki. Iz Ormože, 18. septembra. Blagoslovljenje slovenske šole za ormoško okolico izvršilo se je dne 15. septembra t. l. kar najsijajneje. V slavnostnem sprevodu pomikali so se udeleženci, do 4000, po pozni maši proti novemu šolskemu poslopju, kjer se je izvršil cerkveni obred, g. dekan Caf z asistenco 10 duhovnikov. Spominski govor imel je zatem načelnik krajnega šolskega sveta, veleugledni rodoljub gosp. Stanič. Izšolanje občine Ormož iz starega krajnega šolskega sveta je povzročilo, da so si morale staviti slovenske okoliške občine Hardek, Pušinci in Litmerk svojo lastno šolsko poslopje. Ravno pred jednim letom položil se je temeljni kamen, a sedaj stoji tamkaj že krasna palača, ponos slovenske okolice. Zahvalil se je govornik vsem činiteljem, v prvi vrsti požrtvovalnosti všolanih občin, ormoškimi rodoljubom, posebno g. dr. Omulcu, ki so pospeševali ugodno rešitev šolskega vprašanja. Zatem

je izročil ključ šolskemu vodju g. Rajšpu. Za njim je govoril c. kr. namestniški svetovalec grof Attems, kot načelnik okrajnega šolskega sveta. Pohvalno moramo omeniti, da je govoril v lepi slovenščini, kar nas je prijetno iznenadilo. On, kakor naslednji govornik, gospod šolski nadzornik g. Dreflak, izražala sta zahvalo in priznanje šoli prijaznim občanom, ter pozivala navzočo šolsko mladino k hvaležnosti napram kakor tudi učiteljem. Gospod šolski vodja Rajšp imel je ginljiv govor na šolsko mladino, na kar sta se imenom iste zahvalila jeden učenec in jedna učenka. Z »živio« klici na presvitlega cesarja zaključil se je oficijelni del slavnosti ter se je pričel banket. Pri istem sprožilo se je več napitnic, tako na c. kr. namestniškega svetovalca grofa Attemsa ter bivšega ptujskega okrajnega glavarja barona Apfaltrerna, ki si je stekel za okoliško šolo mnogo zaslug ter se je vedno živo zanimal za rešitev tega vprašanja, šolskima nadzornikoma Dreflaku in Ranerju, okrajnemu šolskemu svetu ormoškemu, kojega udi so bili polnoštevilno zastopani itd. Povdarjati moramo, da je imela cela slavnost eminentno narodni značaj. Ljudstvo je bilo navdušeno, in marsikatera odločna beseda se je spregovorila. Upamo, da se uresniči nade, katere goji naša narodna okolica in ormoški narodnjaki do te šole, da nam vzgoji ista zdrav zarod, kateri bo zmožen zavzeti ormoško nemčursko trdnjavo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 20. septembra.

— **Osebna vest.** Notar v Trzliču, g. dr. Barle, je premeščen v Kozje na Štajerskem.

— **Klerikalna blamaža v Ljubljani.** Klerikalna stranka je pri včerajšnji volitvi v Ljubljani prav klavrno pogorela. Nakopala si je najlepšo blamažo. »Slovenec« klepeta včeraj nekaj o agitaciji z naše strani, dasi prav dobro ve, da o kaki agitaciji z naše strani še govora ni. Klerikalci s o pač agitirali kolikor so mogli, a če niso dosegli niti 300 glasov, je vzrok ta, da v Ljubljani sploh noben dostojen človek neče z njihovo stranko hoditi. Nekaj dni pred volitvijo razposlali so klerikalci na tisoče izvodov nekega prav farovško-podlega pamfleta zoper naša kandidata. Razposlali so ga tudi slovenskim naprednim volilcem in tudi Nemcem. Agitirali so tudi sicer z veliko vstrajnostjo in spravili na volišče najbolj plesnive morostarje, a da niso prišli skoro vsi ljubljanski duhovniki volit, bi klerikalci niti 150 glasov ne imeli. Od naše strani ni bilo treba agitacije. Napredni volilci ljubljanski so zavedni možje, napredni volilci poznajo disciplino in pridejo sami, iz proste volje, iz prepričanja, in jih ni treba vlačiti na volišče kakor klerikalne kostrune.

— **Socialna demokracija v Idriji.** Ker so idrijski socialni demokratje s tako navdušenostjo šli v boj za klerikalnega dekana Arkota, zaslužijo prav posebno odlikovanje. Čujemo, da se ustanovi v Idriji posebna »Marijina družba za socialne demokrate«. Vsak član dobi lastnoročno od škofa blagoslovljen roženkranc, »sodrug« Rinaldo pa še odlikovanje, bržčas bo imenovan za nebonosca pri procesijah. Kadar pride škof v Idrijo, bo povabljen v farovško kuhinjo. Zmaga združenih socialnodemokratičnih klerikalcev in klerikalnih socialnih demokratov se bo praznovala s slovesnim romanjem na Sveto Goro, kjer bo dekan Arko spokorjene socialne demokrate lastnoročno gajžlal, da pana zadnje ostanke »hudobnega duha«, ki morda še v njih tiči.

— **Agitator kanonik Sušnik** je prišel nalašč za več dnij v Škofjo Loko delat za kandidature Koblarja. Na njegov prigovor je pisal župnik vsem dvomljivim volilcem pridušajoča pisma, naj volijo kranjskega dekana. Pisma pa so volilce ogorčila ter je šel marsikdo volit, ki bi bil sicer ostal doma. Bržčas je poslal v Loko agitatorja Sušnika ljubljanski škof.

— **Dekan Koblar in škofje-loški župnik** nabirala sta te dni glasove po Škofji Loki, in sicer sta krevsala od hiše

Krasen in bogat repertoar!

Ali tudi — drag!

Odbor slovenskega dramatičnega društva je letos posebno skrbno sestavil svoj program in svoje osobje. Gotovo je torej, da bode bodoča gledališka sezona med najlepšimi in umetniških užitkov najbogatejšimi, kar jih je bilo doslej.

Toda od narodnega občinstva je odvisno, ali naj se ta repertoar tudi izvrši in ali naj se nivó, ki se doseže s tem programom, tudi obdrži.

Ako bode poset slovenskega gledališča vsaj tolik, kolikoršen je bil lani, bo možno doseči največjih uspehov, če pa se poset zmanjša, če se ne oglasijo vsi dosedanji ložni posestniki in abonenti na sedeže, potem mora upasti vodstvo, ki se ima itak boriti z dolgovi iz gledališke početne dobe, pogum, in slovensko gledališče bode moralo — pasti. Dosedanje število predstav se bo moralo omejiti, operne predstave številno prikrajšati in dokaj angažiranega osobja zopet odpustiti!

Narodno občinstvo — zlasti ložni posestniki — so prinašali že doslej mnogo žrtev, ki niso ostale brez koristi. Slovensko gledališče napreduje od leta do leta. Napredovati pa mora tudi poslej!

Velik del našega občinstva je v svojih zahtevah naravnost nepreračunljiv. Naj

do hiše. Prišla sta tudi k nekemu usnarju v Škofji Loki, toda ta zavedni mož pogljal ju je prav pošteno. Daleč na okoli razlegal se je usnarjev klic. »Sramota za farje in še sploh za enega dekana, da berači na ta način za glasove. Vaša skrb je le Vaša bisaga in ne kmet — sramujte se vsi skupaj, tako se je razlegalo daleč na okoli, mej tem ko sta jo »gaspuda« naglo k sosedu popihala. Ako bi vsak tako sprejel te črne kavke, potem bi jih utegnili sčasoma spraviti k pameti.

— Začetek gledališke sezone. Slovensko gledališče začne svojo sezono 1. oktobra, vendar pa je deželni odbor dovolil, da se vrše pred sezono tri izredne predstave. Te se bodo vršile v nedeljo, dne 22. t. m., v sredo, dne 25. t. m., in v soboto, dne 28. t. m. Repertoar je določen takole: v nedeljo prvokrat Tylova narodna čarobna pravljica v treh dejanjih s petjem »Zaloški godec«, v sredo prvokrat francoska burka »Coralie & Comp.«, v soboto prvokrat Halevyjeva opera »Židinja«.

— Glas iz občinstva. Na mestnih deških šolah so se zadnji čas iz neznanega vzroka začele nameščatičasne učiteljice, čeprav so na razpolago tudi moške učne moči. S tem postopanjem se bje po obrazu veljava in ugled mestnih deških šol. Davkoplačevalci imamo pravico zahtevati, da dobe naši otroci že takoj v nižjih razredih trdno podlago, katere jim pa neizkušena učiteljica ne more dati, ker pri znani razposajenosti mestnih otrok ne more vzdržati prepotrebne discipline v šoli. Pa tudi večno menjavanje učnih oseb in preseljevanje istih iz jednega razreda v drugega zelo ovira napredek v šoli. Kaj pa, če kdo izmed moškega učnega osebja zbolji, kdo pa bode nadomestoval, če so kar po dve ali tri učiteljice na deški šoli nameščene! Saj je znano, da sme učiteljica po zakonu na deških šolah samo v prvem ali drugem razredu poučevati. Zato prosimo mestni šolski svet, da se tudi o tem nameščenju nadomestnega učiteljstva posvetuje v seji ter v prvi vrsti posluša nasvet šolskega voditelja in okrajnega šolskega nadzornika, katerima so razmere in potrebe dotične šole najbolj znane. Želimo tudi, da se tudi pri nameščenju nadomestnega učnega osebja blagovolji sl. mestni šolski svet ozirati v prvi vrsti na učitelje, in šele v pomanjkanju teh na učiteljice. Nasprotno postopanje je naravnost žaljivo za moško učiteljstvo, katero se s takim preziranjem podi iz učiteljskega stanu, zato: videant consules!

— Pri volitvi v Kamniku je včeraj zadela kap župana g. Berganta. Na volišču se je zgrudil brez zavesti. Ker ga je tekem dopoldneva še enkrat kap zadela, ni skoro nič upanja, da bi ozdravel.

— Akademiki v Novem mestu. V soboto 21. t. m. prirede akademiki s prijaznim sodelovanjem rodoljubnih dam in gospodov, v korist podpornemu skladu za slovenske visokošolce na Dunaju in v Gradcu, v prostorih narodne čitalnice v Novem mestu veselico z naslednjim vsporedom: 1. Haydn: Allegro iz prvega in Largo iz šestega kvarteta za dvoje gosli, violo in cello. 2. Lassen: »Sen«. Curschmann: »Mornar«, samospava za tenor s spremljevanjem klavirja. 3. Chopin: Impromptu. Liszt-Schubert: »Ti pokojni«, za klavir. »Ločiva se!« Veseloigra prvotno v treh dejanjih. Francoski spisala V. Sardou in E. de Najac. Po igri ples. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Sedeži: I.—IV. vrste 2 K, ostali sedeži 1 K 40 vin., stojišče 80 vin., dijaki 40 vin. Glede na blagi namen se preplačila hvaležno sprejemajo.

— »Slovensko kmetško društvo za šmarski okraj« priredi v nedeljo, dne 22. t. m. ob 3. uri popoldne v Podgorškovi gostilni v Ponikvi javen društveni shod.

— »Ljubljanska meščanska godba« priredi v soboto koncert v restavraciji hotela »Lloyd«. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstop za člane prost, nečlani plačajo 20 kr. — Promenadni koncert »Ljubljanske meščanske godbe« bode v nedeljo od 11. do 12. ure dopoludne v »Zvezdi«.

— Goreč voz. Včeraj popoldne je pripeljal Zeschkotov hlapec Anton Mihalič 13 bal bombaža po Poljanski cesti v Ljubljano. Pri hiši št. 26 na Poljanski cesti je opazil, da bombaž gori. Zmetal je hitro

bale na tla in s pomočjo drugih ljudi pogasil ogenj. Neki voznik, ki je peljal mimo, je prižgal smodko in vrgel žarečo žveplenko na Zeschkotov voz in tako zažgal bombaž.

— Meč potegnil je včeraj zvečer v Prešernovih ulicah neki pijani topničar proti občinstvu. Ustavil ga neki nadporočnik 27. pešpolka.

— Na tla podrl je na Sv. Petra cesti neki kolesar 3letno deklico A. G., ki se je malo pobila.

— Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 8. do 14. septembra 1901. Število novorojenčev 21 (= 31.18‰), mrtvorojenci 3, umrlih 26 (= 38.61‰), mej njimi jih je umrlo za ošpicami 1, za škardlatico 1, za jetiko 3, vsled mrtvouda 1, vsled nezgode 2, vsled samomora 1, za različnimi boleznimi 17. Mej njimi je bilo tujcev 10 (= 38.4‰), iz zavodov 11 (= 42.3‰). Za infekcioznimi boleznimi so oboleli, in sicer za ošpicami 1, za škardlatico 1, za grižo 5, za dušljivim kašljem 1 oseba.

*** Kako pišejo na Kitajskem zgodovino.** Zanimivo je, kakšno stališče zavzema napram dogodkom preteklih let uradni pisec zgodovine na Kitajskem. Vsi spisi, katere sestavi dvorni zgodovinar, so spravljeni v veliki železni škrinji, katera ima le majhno odprtino, skozi katero meče zgodovinar vanjo svoje sestavke. Teh spisov ne sme nihče videti, še manj pa čitati, dokler ne izmre vladajoča dinastija. Tako predpisujejo kitajski zakoni. Vrhovni dvorni zgodovinar mora biti vedno jako značajan mož; nihče, razun njega, ne sme videti, kar piše, zato meče napisano sam v škrinjo. On pa se sme izraziti o najvišjih osebah kakor mu drago. Sedanji vrhovni dvorni zgodovinar je veliki tajnik Vang Venshoa.

Telefonska in brzovajna poročila.

Idrija 20. septembra. Včerajšnja klerikalno-socialistična zmaga je razburila vse mesto. Zvečer in pozno v noč so bili izgredi. Socialnodemokratični delavci odpadajo od Rinalda, ker se ve, zakaj je izdal parolo za klerikalnega kandidata. Pereat rudeča žindra! Napredna stranka ni za časa videla nevarnosti, ker ni računala na tako velikansko udeležbo. Od 300 volilcev jih je volilo 286, torej vsi v Idriji navzočni, razen treh. Po navdušenju na shodu dr. Majorona prejšnji večer, si je bila v svesti absolutne zmage. V ožji volitvi, ki se je pač prehitro vršila, so Rinaldovci šli z vso strastjo za Arkota in mu dali vse glasove.

Celje 20. septembra. Pošteni socialni demokratje izrekamo tistim, ki so v Idriji kot socialni demokratje glasovali za klerikalce, svoje zaničevanje. Proč s prodanimi dušami iz socialnodemokratične stranke!

Okoliški socialisti. **Dolenji Logatec 20. septembra.** Morje luči razjasni naše mile domovne egiptovsko tmino. Živeli dr. Tavčar, narodno napredni poslanci in njih zavedni volilci!

Dolenjelogaški naprednjaki. **Idrija 20. septembra.** Živela socialnodemokratično in klerikalno porabratimstvo! Živela črno-rudeča žindra idrijska!

Žirovski Antižindrovci. **Jarše-Mengeš 20. septembra.** Slava vsem zavednim mestnim volilcem, ker ste rešili dne 19. kimovca ubogega kranjskega kmeta najhujšega klerikalnega nasilstva. Živili napredni narodni poslanci!

Nekaj rodoljubov iz Jarš in Radomlja.

Kostanjevica 20. sept. Slava dičnemu prvoboritelju za svobodo slovenskega naroda in napredno idejo, dr. Tavčarju. Meščani so govorili jasno. Ne udajmo se!

Kostanjeviški naprednjaki in napredni neozlindrani kmetje iz okolice.

Škofjaloka 20. septembra. Zbrani naprednjaki iz mesta in okolice kličemo gromoviti »Živio« naprednim poslancem, obžalujé, da je Idrija izsto-

pila iz vrste družih mest. Živio tudi dični kmetski poslanec Božič.

Naprednjaki. **Trebnje 20. septembra.** Pereat gluhim in slepim volilcem Idrije, ki ne poznajo moštva.

Pravomisleči Trebanjci. **Trst 20. septembra.** V Trstu so se socialni demokratje prodali laškimi judom, v Idriji pa črnimi žindravcem. Fej taki stranki!

Vinica 20. septembra. Živela sloboda in nje prvoboritelj dr. Ivan Tavčar!

Viniški naprednjaki. **Vinica 20. septembra.** Živeli narodno-napredni poslanci! Živela sloboda!

Viniški čitalničarji. **Zagorje 20. septembra.** Svojemu rojaku Rinaldotu kot izdajalcu svobodomiselnih idealov črnim pijavkam kličemo: Pereat! Zavedni Zagorci.

Zagreb 20. septembra. Zvezdi in neumornemu voditelju naših Slovencev, doktorju Tavčarju, naprednim poslancem in volilcem gromoviti Živio! Več tukajšnjih Slovencev.

Dunaj 20. septembra. Razen ministrskega predsednika Körberja je bil včeraj popoldne tudi ministr grof Goluchowski sprejet v posebni avdienci.

Dunaj 20. septembra. Finančno ministrstvo je češkemu dež. odboru dovolilo, da sme dežela pobirati posebno naklado na pivo. Ta bo znašala na leto 112 milijona kron. Ker je redni deficit Češke na leto 16 milijonov kron, ostane še nepokritih 4.8 milijonov.

Praga 20. septembra. Češki listi pozdravljajo z veseljem, da se je sklenil mej Mladočehi in Staročehi kompromis. »Nar. Listy« pravijo, da so bili proti temu, a se udajo, češ, da je nemška nevarnost velika.

Pariz 20. septembra. Carjevo potovanje se vrši točno po določenem programu. Car je prišel sinoči v Compiegne. Vest, da je nekdo na carjev vlak ustrelil, je popolnoma neresnična.

Berolin 20. septembra. (Priv.) Tu izhajajoče »Berliner Neueste Nachrichten«, ki prejemale tudi dopise iz nemškega in avstrijskega zunanjega ministrstva, so v nekem članku svarile nemško časopisje pred dunajskim listom »Die Information«, češ da deluje proti trozvezi in so psovale urednika »Informacije«. Po dolgem zavlačevanju, zakriviljenem po omenjenem listu, je bil urednik »Berliner Neueste Nachrichten« v drugi inštanci obsojen na denarno kazen.

London 20. septembra. Javno mnenje je silno zbegano zaradi novih burskih zmag. Kitschener poroča, da so Buri pri Degagedritu večji angleški oddelek, ki je stal pod vodstvom majorja Googha, popolnoma razbili. 2 častnika in 14 vojakov angleških je bilo ubitih, 5 častnikov in 150 mož so Buri vjeli. Major Koogh, neki drugi častnik in nekaj mož so z veliko težavo utekli v Jagersfontain. Buri so Angležem vzeli tudi tri topove. Nadalje so bili Angleži tudi pri Elandsrivierpoortu hudo poraženi; 3 častniki in 20 vojakov je bilo ubitih, 2 častnika in 30 vojakov ranjenih.

London 20. septembra. General Botha je z 2000 mož vdrl v Natal, kjer se zdaj v naglici vse mobilizuje. Ker se Afrikanderji v vedno večjih množinah pridružujejo Burom, hoče vlada v celi Kaplandiji razglasiti obsedno stanje.

Zahvala.

Častitim gospodom narodno-naprednim volilcem ljubljanskim!

Pri včerajšnji volitvi v deželni zbor ste nama iznova izkazali svoje velecejneno zaupanje na jako laskav način.

Zahvaljujemo Vas najiskrenejše in najudanejše za Vašo rodoljubno naklonjenost in Vas zagotavljava, da bodeva — v svesti si svoje dolžnosti — zastavila vse svoje sile za pospeševanje občega blagostanja v našem mestu in za utrditev napredne misli v naši deželi na korist vsega našega naroda.

V Ljubljani, 20. dan sept. 1901.
Peter Grasselli. Ivan Hribar.

Zahvala.

Svojim zavednim volilcem v skupini dolenskih mest se tem potom za izkazano mi zaupanje zahvaljujem, ter obljubljam, da se hočem potruditi, da se častito dolensko meščanstvo v meni ne bode varalo. Pri ti priliki pa se z vso ponižnostjo zahvaljujem tudi prevzvišenemu vladiki Antonu Bonaventuri, da je z izpostavljenjem Najsvetejšega izdatno pripomogel k dobremu in Bogu dopadljivemu vspehu volitve. Živela sloboda in napredek!

V Ljubljani, 20. septembra 1901.

Dr. Ivan Tavčar,
poslanec dolenskih mest.

Zahvala.

Čest. naprednim volilcem volilne skupine Postojina-Vrhnika-Lož,

ki so mi pri današnji deželnozbornski volitvi izkazali svoje zaupanje ter me izvolili deželnim poslancem, izrekam tem potom svojo iskreno zahvalo.

Če tudi so nasprotniki z vso silo delali za abstinenco, se je vendarle oddalo za mojo kandidato tako nepričakovano veliko število glasov, da je izid volitve res prav sijajen. To, kakor tudi moja izvolitev najsluži našim čislanim somišljenikom v kmetski skupini Notranjski v malo zadovolčenje za obile žalitve, ki smo jih morali doživeti ob času volitev, od strani naše agitajoče »katoliške« duhovščine.

V Postojini, dne 19. sept. 1901.

Fr. Arko.

Narodno gospodarstvo.

— Obrtniške ustanove za obiskovalce strojnih in drugih naprav v uradu c. kr. trgovskega ministrstva za pospeševanje obrta na Dunaju.

C. kr. trgovskega ministrstva urad za pospeševanje obrta je naznanil trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da je c. kr. trgovsko ministrstvo z ukazom z dne 27. februarja t. l. odredilo, da je v posebnega ozira vrednih primerih podeliti obrtnikom, ki ne stanujejo na Dunaju, ustanove, da lahko obišejo strojnico (Maschinenhalle) in druge naprave c. kr. urada za pospeševanje obrta. Študenti dobe razen povrnitve vožnih stroškov (osebni vlak III. razreda) še 6 K na dan. Bivanje na Dunaju traja največ 3 dni.

Da se te ustanove za obrtni stan kolikor mogoče koristno porabijo, se bo oziralo le na take prošnje, ki ustrezajo naslednjim pogojem:

1. Posamezni prosilci. — Posamezni obrtniki dobe le takrat ustanovo, če dokažejo, da bodo v svojem obrtu vpeljali strojni obrat. Take s potrebnim dokazom opremljene prošnje naj pristojna obrtna zadruga vložijo pri c. kr. trgovskem ministrstvu in naj jim priloži prepis zapisnika one zadrugne seje, v kateri so se določili obiskovalci.

2. Odbornikom in članom obrtnih zadrug se podelijo take ustanove, če gre za ustanovitev pridobitne in gospodarske zadrug, za priveditev obrtne razstave ali strokovnega tečaja, za napravo osrednje delavnice ali podobnega zadrugnega obrata ali kake druge naprave, ki spada v okvir državnega urada za pospeševanje obrta. V tej na c. kr. trgovsko ministrstvo naslovljeni prošnji naj prosilci naznanijo nameravano napravo in kaj so že sami vkrenili za nje vresničenje.

3. Obrtne združbe, zlasti obrtne zadrug, obrtne pridobitne in gospodarske zadrug, obrtna društva i. e. dobe za skupni obisk strojnice in drugih naprav urada za pospeševanje obrta male prispevke k potnim stroškom iz kredita za pospeševanje obrta, če dajo tudi sami ali druge obrtu prijazne korporacije prispevke nepremožnim udeležencem. V prošnji na c. kr. trgovsko ministrstvo je navesti število udeležencev in višino poprej omenjenih prispevkov.

4. Na prošnje in takega kraja, v katerem ali v čigar bližini obstoji kak vod za pospeševanje obrta z razstavo strojev se ne bo oziralo.

Proti zobobolu in gnjilobi zob
izbrano deluje
antiseptična
Melusina ustna in zobna voda
utrudi dišmo in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
Cena 1 steklenici s rablilnim navodom 50 kr.
Zaloga vseh preizkušenih zdravil.
Po pošti raspoložljiva se vsak dan dvakrat.
Jedina zaloga (28-38)
dež. lekarna M. Leustek, Ljubljana
Resljeva cesta št. 1, sraven mesarskega mostu.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 18. septembra: Josip Eger, skladiščnikov sin, 1^{1/2} leta, Streliške ulice št. 10, pljučnica in dušljivi kašelj. — Jernej Pogačnik, drvar, 78 let, Rimska cesta št. 14, ostarelost. — Ivana Šubert, meščanova vdova, 63 let, Ulice na grad št. 2, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Vlätina nad morjem 206.2 m. Srednji sradni tlak 736.0 mm.

Sept.	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Količina v 24 urah
19.	9. zvečer	737.8	13.6	sr. sever	jasno	0.0
20.	7. zjutraj	737.7	10.0	brezveter.	megla	0.0
	12. popol.	736.1	20.8	sl. svzhod	jasno	0.0

Srednja včerajsnja temperatura 15.0°, normala: 14.3°.

Dunajska borza

dne 20. septembra 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.35
Skupni državni dolg v srebru	98.30
Avstrijska zlata renta	118.80
Avstrijska krona renta 4%	95.55
Ogrska zlata renta 4%	118.45
Ogrska krona renta 4%	92.35
Avstro-ogrski bančni delnici	1622
Kreditne delnice	616.25
London vista	239.20
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.12
20 mark	23.40
50 frankov	19.01
Italijanski bankovci	91.60
0. kr. cekini	11.32

Vsak dan

sveže pravo bohinsko
surovo maslo

(Theebutter) priporoča (2047-1)

F. Mencinger

trgovina s špeciarijskim blagom
Sv. Petra cesta št. 44.

Sprejme se z dnem 1. oktobra t. l. v **Novem mestu** v veliko manufakturno trgovino

trgovski pomočnik

dober prodajalec. — Ravno tam se sprejme tudi

učenec.

Ponudbe naj se pošiljajo s priloženo sliko na tvrdko: **Franc Wokač, Dvor, Dolensko.** (2042-1)

Čudež iz Švice.

Podpisana firma pošlje vsaki osebi, kateregakoli stanu proti poštnemu povzetju za ceno, kakor je še ni bilo v trgovskem svetu, to je za **samo**

2 kroni 60 vin.

carine prosto, izvrstno, 24 ur točno idočo

uro

s triletnim jamstvom. Vrh tega dobi vsak naročitelj elegantno, fino fačonirano verižico brezplačno priloženo. Ako bi ura ne ugajala, se jo premeni ali pa se vrne denar. Pošilja te ure jedino le (2049)

zastopstvo za švicarske ure v Krakovu 2, poštno predalo št. 29.

Št. 32392.

Razglas.

(2025-2)

Z ozirom na tuuradni razglas z dne 12. aprila letos, št. 11226 podpisani mestni magistrat naznanja, da je porota za presojo **konkurenčnih načrtov za poslopje c. kr. obrtne šole v Ljubljani** v svoji seji dne 4. septembra 1901, priznala 1. darilo v znesku 800 K projektu, označenemu z geslom »Ljubljana-Praga« **Karola Holinskega**, stavitelja v Ljubljani, in **Emanuela Lehkega**, arhitekta v Pragi; 2. darilo 400 K pa projektu, označenemu z geslom »Obrtnikom v obrazbo in pomoč« **Frana Koudele**, stavitelja v Ljubljani.

V smislu določb predpisov za dobavo konkurenčnih načrtov avstrijskega društva inženirjev in arhitektov bodo vsi mestnemu magistratu izročeni konkurenčni načrti **od 18. do 26. septembra** v mali dvorani »Mestnega doma« javno na vpogled razgrnjeni.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 16. septembra 1901.

Dva krojaška pomočnika

ki sta dobro izurjena v svoji stroki, sprejme

J. Kertel v Ajdovščini. 2041

Sprejmejo se le taki, ki že vsaj dve leti delajo kot pomočniki. Delo le stalno.

Mlad trgovski pomočnik

vešč slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi, ki je dovršil tudi trgovsko šolo v Ljubljani, **zeli službo spremljati.**
Ponudbe se prosijo pod »trgovski pomočnik« upravnistvu »Slov. Naroda«. (2048-1)

Trgovskega pomočnika

sprejme (2045-1)

A. Šarabon

špeciarijska trgovina v Ljubljani.

Specijalna trgovina za kavo

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte priporočja

kavo Santos dobrega ukusa po gld. 1.— kilo
» Nelligerry aromatično krepkega okusa » 1.40 »
» Piraidy najfinejšega okusa » 1.60 »
Poštne poslatve po 5 kil franko.

Vsakovrstno špeciarijsko blago v najboljši kakovosti. (12-177)

Glavna zaloga J. Klauer-jevega »Triglava«.

Od srede 18. septembra prodajalo se bo sledeče blago:

Rižast barhant	meter prej	18 krajcarjev	zđaj	10 krajcarjev
Modni »	» »	28 » »	» »	18 » »
Flanelen barhant v ostankih	» »	45 » »	» »	25 » »
Roba za damska oblačila	» »	32 » »	» »	19 » »
Damski loden	» »	55 » »	» »	33 » »
Damska volnina 120 cm široka	» »	110 » »	» »	48 » »
Cotton	» »	25 » »	» »	17 » »
Voile Ia Ia	» »	38 » »	» »	24 » »
Bombažasto platno	» »	25 » »	» »	16 » »
Polplatno	» »	38 » »	» »	24 » »
» brez leska	» »	38 » »	» »	25 » »
Blago za otirače, ubeljeno	» »	28 » »	» »	20 » »
Zefir	» »	26 » »	» »	18 » »
Oxford Ia Ia brez leska	» »	38 » »	» »	25 » »
Svila za bluže	» »	160 » »	» »	95 » »
Damski dežniki	komad »	350 » »	» »	190 » »

Čipkaste zavese, najkrasnejših in najnovejših vzorcev, orientalske zavese, namizna oprava, svilnati in volneni šali 40 odst. pod normalno ceno.

Angleške volnene preproge 3 metre dolge 2 metra široke prej 35 gld. zđaj le 23 gld. Manjše primerno ceneje, ravno tako predloge k posteljam.

Flanelove bluže prej gld. 1.50 zđaj samo 85 kr. Vijagasti prami od 4 krajcarjev višje.

Za opremo za neveste, za gostilničarje in za domačo porabo izvanredna prilika k nakupu in to po najnižji ceni.

Čisti platneni namizni prti

» » prtiči

» » otirači

Za zelo znižane cene!!!

Čiste platnene plahte

Čisti platneni prtiči za steklenice

» » prtiči za kuhinjo

» » žepni robci

Čista platnena oprava za kavo

Čisto platno za perilo

Za zelo znižane cene!!!

Za damske šivilje:

Vrvice za krila Ia kvalitete v vseh barvah	prej	6 kr.	zđaj le	3 kr.
Sivkasto volneno platno	» »	16 » »	» »	12 » »
Ia Ia podšivni Croise	» »	32 » »	» »	24 » »
Ia listrov obšiv v vseh barvah	» »	32 » »	» »	26 » »

Za gospode:

Dežniki polsvilnati	komad prej gld.	3.50	zđaj le gld.	1.90
Zavratniki in petlje	» » »	—28 » »	» » »	—19 » »
» » »	» » »	—50 » »	» » »	—29 » »
Ovratniki	» » »	—18 » »	» » »	—08 » »
Manšete	za par » »	—25 » »	» » »	—18 » »
Naprsniki (Plastrons)	komad » »	—25 » »	» » »	—15 » »
Srajce za gospode Ia Ia	» » »	1.50 » »	» » »	—98 » »
Nogavice za gospode Ia Ia	par » »	—50 » »	» » »	—20 » »
Kammgarn-volna za gospode	meter » »	2.50 » »	» » »	1.50 » »
Loden za haveloke	» » »	1.80 » »	» » »	1.— » »
Gradl za hlače	» » »	—50 » »	» » »	—35 » »

Ako bi komu kupljeno blago ne ugajalo, se denar takoj vrne.

Ozrite se v razstavna okna in požurite se nakupiti si, česar potrebujete.

S spoštovanjem

Konrad Schumi

Ljubljana

Prešernove ulice št. 1.

Vzorci se pošiljajo le na deželo s prvo pošto.

(2026-3)